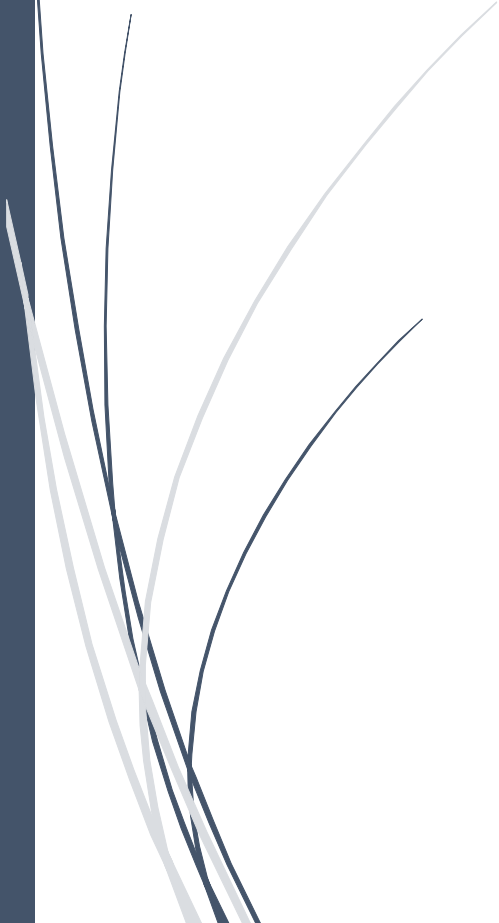

2025-05-02

Bilaga 1 Rättsutredning Utökat dokumentationskrav ny Socialtjänstlag Insatser utan individuell behovsprövning (IUB)

Camilla Gustavsson
SJUKVÅRD OCH OMSORG I NORRTÄLJE

Bilaga 1 Rättsutredning

Ställningstagande avseende dokumentation i nya socialtjänstlagen

Sammanfattning

Förutsatt att riksdagen fattar beslut om ny socialtjänstlag, NyaSoL, kommer NyaSoL innebära en rad förändringar för kommunernas socialtjänstverksamhet. Insatser som ges utan individuell behovsprövning kan vara öppna för alla eller riktade mot specifika målgrupper eller viss problematik.

Men oavsett insatsens innehåll medför NyaSoL en utökad dokumentationsskyldighet. Bedömer förvaltningen, att det föreligger särskilda skäl kan uppgifter som kan röja den enskildes identitet efter beslut i direktionen undantas från dokumentationen. Dock ska uppgifter som är av betydelse för verksamheten dokumenteras oavsett.

Dokumentationen ska ske med respekt för den enskildes integritet och förvaras så att inte obehöriga kommer åt informationen.

Lagtext

Förslag till lagtext nya socialtjänstlagen

Av propositionen 2024/25:89 s 33-34 framgår föreslagen lagtext till NyaSoL.

14 kap. Handläggning och dokumentation

Bestämmelser i annan lag

1 § Bestämmelser om handläggning av ärenden finns i förvaltningslagen (2017:900).

Dokumentation av uppgifter

Skyldighet att dokumentera

3 § Handläggning av ärenden som rör enskilda samt genomförande av insatser ska dokumenteras, om inte annat följer av 4 eller 5 §. Beslut och åtgärder i ärendet ska dokumenteras. Även faktiska omständigheter och händelser av betydelse ska dokumenteras.

POSTADRESS

Sjukvård och omsorg i Norrtälje
Box 801, 761 28 Norrtälje
Besök: Rubingatan 2

KONTAKT

Växel 0176 – 713 00
registrator.sjukvardomsorg@norrtalje.se

WEBBADRESS

sjukvardomsorg.se

Undantag från skyldigheten att dokumentera

4 § Skyldigheten att dokumentera gäller inte uppgifter om enskildas personliga förhållanden vid rådgivning.

5 § Socialnämnden får, om det finns särskilda skäl, besluta att uppgifter som kan röja den enskildes identitet inte ska dokumenteras vid genomförande av en insats utan individuell behovsprövning enligt 11 kap. 5 §.

Hur dokumentationen ska utformas och förvaras

6 § Dokumentationen ska utformas med respekt för den enskildes integritet. Den enskilde bör hållas underrättad om de journalanteckningar och andra anteckningar som förs om honom eller henne. Om den enskilde anser att någon uppgift i dokumentationen är felaktig ska det antecknas.

7 § Handlingar som rör enskildas personliga förhållanden ska förvaras så att obehöriga inte får tillgång till dem.

Förvaltningslagen (2017:900)

Lagen gäller i förvaltningsverksamhet

1 § Denna lag gäller för handläggning av ärenden hos förvaltningsmyndigheterna och handläggning av förvaltningsärenden hos domstolarna.

Avvikande bestämmelser i andra lagar eller i förordningar

4 § Om en annan lag eller en förordning innehåller någon bestämmelse som avviker från denna lag, tillämpas den bestämmelsen.

Regeringens proposition 2024/25:89 till NyaSoL

Avsnitt 19 Handläggning och dokumentation (s 381 ff)

Upplysningsbestämmelse om förvaltningslagen

Inledningsvis i NyaSoL kommer det att framgå att handläggning av ärenden inom socialtjänsten utgår från huvudregeln i förvaltningslagen (2017:900), FL. Om det finns en bestämmelse som avviker från FL ska den andra lagen, i detta fall NyaSoL, ha företräde framför FL och tillämpas. Det innebär att om NyaSoL beskriver något som går emot FL ska NyaSoLs bestämmelse tillämpas. Högsta förvaltningsdomstolen har i ett avgörande uttalat att bestämmelserna i socialtjänstlagen (2001:453), SoL, inte innebär någon begränsning av vilka regler i FL som ska tillämpas i ärenden där besluten kan bli föremål för förvaltningsrättsligt överklagande (HFD 2019 ref. 63).

För att det ska vara tydligt att det inte finns någon begränsning av vilka regler i FL som ska tillämpas i ärenden där besluten kan bli föremål för förvaltningsrättsligt överklagande föreslår regeringen att det i NyaSoL ska införas en bestämmelse som

upplyser om att bestämmelser om handläggning av ärenden finns i förvaltningslagen (se 14 kap. 1 § NyaSoL). Förhållandet mellan NyaSoL och FL blir därmed tydligare i och med skrivelsen i 14 kap. 1 § NyaSoL.

Dokumentation av uppgifter

Huvudregeln

Regeringen föreslår att nuvarande bestämmelse, i SoL, om att handläggning av ärenden som rör enskilda ska dokumenteras ska föras över till NyaSoL. Dokumentationsskyldigheten ska utvidgas till att gälla även vid genomförande av insatser som inte föregåtts av ett beslut. Bestämmelserna om att det är beslut och åtgärder i ärendet liksom faktiska omständigheter och händelser av betydelse som ska dokumenteras gäller även i NyaSoL. Skyldigheten att dokumentera ska som i dag inte gälla uppgifter om enskildas personliga förhållanden vid genomförande av rådgivning. Socialnämnden ska få bestämma att uppgifter som kan röja den enskildes identitet inte ska dokumenteras vid genomförande av en insats utan individuell behovsprövning, om det finns särskilda skäl.

Dokumentationsskyldighet ska vara huvudregeln för alla insatser oavsett hur det tillhandahålls. Det primära syftet är att enskilda ska få korrekt handläggning som resulterar i insatser av god kvalitet. Dokumentation ska kunna användas av socialtjänstens personal som ett arbetsinstrument för den individuella planeringen, för handläggning av det enskilda ärendet, för genomförande och uppföljning av ärendet och dess insats. Dokumentationen är också ett viktigt underlag för kvalitetssäkring, forskning och framställning av statistik.

Nuvarande bestämmelser i SoL omfattar inte en dokumentationsskyldighet för insatser som tillhandahålls utan individuell behovsprövning. I nuvarande SoL finns enbart krav på dokumentation när insatsen har föregåtts av ett beslut. I och med att en insats som ges utan individuell behovsprövning inte föregås av något beslut råder ingen dokumentationsskyldighet i dag för icke behovsprövade insatser.

Syftet med dokumentation är att stärka rättssäkerheten och möjliggöra effektiv tillsyn samt kunna följa effekten av olika insatser. För att kunna leva upp till NyaSoLs krav om att utgå ifrån vetenskap och beprövad erfarenhet blir den kommande dokumentationen ett centralt redskap för att kunna bedöma insatsen för såväl enskilda individer som på gruppnivå.

Regeringen föreslår därför att ett krav på dokumentation bör vara huvudregel vid genomförande av alla insatser.

Det är endast sådana uppgifter som är av betydelse med hänsyn till verksamhetens art och det enskilda fallet som ska dokumenteras. Det innebär att dokumentationsskyldigheten inte är detsamma för alla insatser. Dokumentationens omfattning kan variera utifrån insatsens karaktär och till vem den riktar sig.

Ingripande och intensiva insatser av behandlingskaraktär kräver i regel mer utförlig dokumentation än omvårdande eller stödjande insatser. När den enskildes kommunikationsförmåga är begränsad kan det också krävas mer utförlig dokumentation.

Rådgivning

Enskildas personliga förhållanden behöver inte dokumenteras vid rådgivning. Precis som det är i dag enligt nuvarande SoL behöver inte rådgivning och information till enskilda dokumenteras (jmf prop. 1996/97:124 s 152). Rådgivning syftar till att ge råd och upplysning till enskilda om vilka insatser som socialtjänsten kan erbjuda generellt och i vissa situationer samt vilka olika effekter som insatserna förväntas ha. Rådgivning kan även vara mer omfattande och inriktad på specifika situationer eller vissa problem, som tex anhörigrådgivning eller familjerådgivning. Anledningen till att detta redan i dag är undantaget dokumentationsskyldighet är möjligheten för den enskilde att vara anonym i kontakten med socialtjänsten. Bedömningen är att risken annars finns att enskilda väljer att avstå ifrån kontakt med verksamheter som erbjuder dessa insatser. Regeringen menar att det finns skäl att undanta rådgivning, oavsett om det ges behovsprövat eller utan behovsprövning, från dokumentationsskyldigheten och att detta ska framgå av lagen. Det som undantas dokumentation inom rådgivning är personliga förhållanden vilket ska tolkas utifrån vanligt språkbruk. T.ex. nämns namn, personnummer, adress, uppgifter om försörjningsförmåga, psykiskt mående, skadligt bruk eller beroende. Uppgiften ska inte kunna knytas till en specifik person, men känsliga uppgifter kan dokumenteras anonymiserat.

Information

Information och rådgivning är oftast tätt sammankopplat och det är svårt att dra en klar gräns mellan dessa två ordens betydelse. Information ges sällan som en självständig insats och kan då tolkas som att inte utgör någon handläggning eller utförande av insats. Information bör därför som regel kunna omfattas av begreppet rådgivning och det föreslagna undantaget från dokumentation. Information kan också lämnas inom ramen för serviceskyldigheten som finns reglerat i 6 § FL. Serviceskyldigheten innebär att myndigheten ska lämna enskilda sådan hjälp att hen kan till vara ta sina intressen. Sådan information, som lämnas inom ramen för serviceskyldigheten, är inte att betrakta som en insats enligt nuvarande SoL och kravet på dokumentation gäller därför inte information som lämnas inom ramen för serviceskyldigheten även framöver med NyaSoL.

Öppna verksamheter

I nuvarande SoL och dess förarbeten finns ingen definition om vad som avses med öppna verksamheter. Socialstyrelsen har däremot beskrivit det som dagcentraler och träffpunkter för social samvaro och gemenskap för äldre eller personer med psykiska funktionsnedsättningar som erbjuds utan individuell behovsprövning. När det gäller t.ex. träffpunkter och liknande öppna verksamheter vill regeringen vidare framhålla att dokumentationen endast bör omfatta sådant som är relevant för att kunna följa upp insatsens effekter. Dokumentationens utformning och omfattning bör därför sättas i relation till insatsens karaktär.

Särskilda skäl ska föreligga om dokumentation inte ska ske vid insatser utan individuell behovsprövning

Socialnämnden ska få tillhandahålla insatser utan individuell behovsprövning, för att sänka trösklarna för att ta kontakt med socialtjänsten och öka förutsättningar för att ge hjälp i ett tidigt skede. Huvudregeln är, som ovan beskrivits, att genomförande av insatser utan behovsprövning ska dokumenteras. Det finns dock enskilda som kan vara svåra att nå och där kravet på dokumentation riskerar att försvåra socialtjänstens arbete och vara en bidragande orsak till att enskilda avstår från att ta del av insatser.

Regeringen anser att ett undantag från kravet på dokumentation av sådana uppgifter skulle kunna öka chanserna för att enskilda söker stöd. Känsliga uppgifter som inte kan härledas till en enskild bör kunna dokumenteras men det ska finnas möjlighet att besluta om att undantag från dokumentationsskyldigheten ska gälla för uppgifter som kan röja den enskildes identitet. Vid insatser utan individuell behovsprövning ska uppgifter om den enskildes identitet kunna undantas dokumentationsskyldigheten. Risken med att undanta något från dokumentationsskyldigheten är en försämrad möjlighet till insyn, kontroll och uppföljning. Men i relation till att inte nå enskilda och därmed inte kunna komma in tidigt i deras liv väger tyngre och det finns därmed skäl för att undanta vissa insatser (insatser utan individuell behovsprövning) från dokumentationsskyldigheten.

Regeringen anser därför att socialnämnden, vid genomförande av insatser utan individuell behovsprövning, bör kunna medge undantag från kravet på att dokumentera uppgifter som kan röja den enskildes identitet. Om (samma) insats ges med biståndsbeslut ska dock dokumentation ske.

Därutöver anser regeringen att utbudet av insatser utan behovsprövning bör kunna anpassas efter lokala förutsättningar och behov. Det ger bättre förutsättningar att följa med i samhällsutvecklingen och utvecklingen av en kunskapsbaserad socialtjänst. En reglering av vilka insatser som kan undantas från dokumentation skulle därför vara svår att få heltäckande.

Beslut om undantag från dokumentation fattas av socialnämnden och ska gälla i förhållande till vissa insatser. Socialnämnden ska således besluta om vilka insatser som ska undantas dokumentationsskyldigheten när den insatser ges utan individuell behovsprövning.

Vad som är särskilda skäl ska bedömas utifrån insatsens syfte och karaktär, samt vägas mot behovet av att kunna följa upp insatser på individnivå. Om socialtjänsten bedömer att dokumentationen är en del i svårigheten att nå dem som insatsen riktar sig till, och att dessa svårigheter delvis kan avhjälpas om enskilda tillåts vara anonyma, så kan det utgöra ett särskilt skäl att undanta insatsen från skyldigheten att dokumentera uppgifter som kan röja någons identitet. Så kan t.ex. vara fallet vid insatser som rör våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, skadligt bruk eller beroende och prostitution.

Om en kommun i dag erbjuder en insats utan behovsprövning och utan dokumentation anser regeringen inte att det finns skäl att ändra på detta arbetssätt. (Prop. 2024/25:89 s. 383-391)

Inför ett beslut om att undanta en insats från dokumentation behöver socialnämnden göra en risk- och konsekvensanalys av verksamhetens insatser och målgruppens behov för att kunna ta ställning till om det finns särskilda skäl som motiverar undantag från kravet på dokumentation. Är dokumentation av den enskildes identitet däremot avgörande för att insatsen ska bli ändamålsenlig är den insatsen sannolikt inte lämplig att tillhandahålla utan dokumentation. Det skulle exempelvis kunna vara fallet vid återkommande samtal där dokumentation från tidigare samtal är nödvändig i kommande samtal och det inte är tillräckligt att föra dem oidentifierade. Här måste vikten av att enskilda får vara anonyma vägas mot insatsens syfte och genomförbarhet.

Vidare bör det anses finnas särskilda skäl att inte dokumentera när öppna verksamheter är utformade som mötesplatser eller träffpunkter, och där det inte finns skäl eller behov att dokumentera uppgifter som kan kopplas till enskilda individer. (Prop. 2024/25:89 s. 387)

Insatser som utförs i den enskildes hem och som behöver kunna följas upp på individnivå är däremot inte lämpliga att undanta från dokumentation. I likhet med Kommunal och Vårdförbundet anser regeringen därför att det normalt inte bör anses finnas särskilda skäl att besluta om undantag från dokumentationsplikten i fråga om hemtjänst som tillhandahålls utan individuell behovsprövning. (Prop. 2024/25:89 s. 390)

Undantaget gäller endast uppgifter som kan röja den enskildes identitet

Undantag från dokumentationsskyldigheten gäller det som kan röja den enskildas identitet, t.ex. namn, personnummer, adress men även andra uppgifter som gör att dokumentationen kan härledas till en viss person och skulle kunna påverka den enskildas motivation till kontakt. Uppgifter som krävs för att följa upp och kontrollera verksamheten får inte undantas och ska således dokumenteras. T.ex. omfattningen av insatsen, antal, deltagarnas ålder och kön. Det skulle också kunna vara oidentifierade uppgifter om varför enskilda inte fullföljer insatsen, deras mående och sociala situation eller likande. Olika skattnings- och bedömningsinstrument kan användas som deltagarna svarar på anonymt, vilket kan då ge resultat på gruppnivå.

Om beslut fattas om att en insats ska erbjudas utan individuell behovsprövning och att insatsen ska undantas från dokumentationsskyldigheten medför ingen begränsning i anmälningsplikten som en utförare har när kännedom eller misstanke om att ett barn far illa träder in. När en utförare är skyldig att anmäla oro för ett barn blir det med nödvändighet så att information kommer att dokumenteras i anmälan. Det finns visserligen inga krav på hur en orosanmälan ska utformas, men med tanke på de ingripande åtgärder från socialnämnden som anmälan kan medföra bör den vara skriftlig (JO 2012/13 s. 272). Detta gäller oavsett om socialnämnden beslutat om undantag från dokumentation av själva insatsen.

Hur dokumentationen ska utformas och förvaras

Regeringens föreslår att nuvarande bestämmelser i SoL som innebär att dokumentationen ska utformas med respekt för den enskildes integritet, att den enskilde bör hållas underrättad om de journalanteckningar och andra anteckningar som förs om hen samt att om den enskilde anser att någon uppgift i dokumentationen är felaktig så ska det antecknas, ska föras över till NyaSoL oförändrade i sak. Även bestämmelsen om att handlingar som rör enskildas personliga förhållanden ska förvaras så att obehöriga inte får tillgång till dem ska föras över till NyaSoL oförändrad i sak.

Regeringen konstaterar att bestämmelserna om hur dokumentation ska utföras och lagras fortsatt är relevanta och de bör därför oförändrade i sak föras över till NyaSoL.

Exempel på annan kommuns ställningstagande

Stockholm stad

Insatser som ges utan individuell behovsprövning kan vara öppna för alla eller riktade mot specifika målgrupper eller viss problematik. Vidare föreslås förändringar gällande skyldigheten att dokumentera vid genomförande av insatser.

Dokumentationsskyldigheten föreslås att utvidgas och som huvudregel gälla vid genomförande av alla insatser, även för de utan individuell behovsprövning. Två undantag från skyldigheten att dokumentera föreslås. Det första innebär att uppgifter om enskildas personliga förhållanden inte behöver dokumenteras vid rådgivning. Det andra undantaget innebär att socialnämnden kan, när det föreligger särskilda skäl, besluta om att uppgifter som kan röja den enskildes identitet inte ska dokumenteras vid en insats som ges utan individuell behovsprövning.

Socialnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att socialtjänsten inom socialnämnden och stadsdelsnämnderna under en omställningsperiod, från och med den 1 juli 2025 fram till och med den 31 oktober 2026, får tillhandahålla insatserna i bilagan till tjänsteutlåtandet i den form som de ges idag utan individuell behovsbedömning, samt att insatserna på grund av särskilda skäl undantas från kravet om dokumentation vad gäller uppgifter som kan röja den enskildes identitet.

Möjligheten att tillhandahålla insatser utan individuell behovsprövning syftar inte till att skapa nya rättigheter, utan att det ska bli enklare för den enskilde, inom den grupp som insatsen riktas till att få insatsen verkställd. För att Stockholms stad ska nå den föreslagna socialtjänstlagens intentioner behöver socialtjänsten organiseras utifrån invånarnas behov på ett sätt där individen lätt kan få kontakt med socialtjänsten samtidigt som möjlighet att inleda utredning bibehålls. En socialtjänst som arbetar förebyggande och tillhandahåller insatser på nya sätt kan även innebära nya arbetssätt. Stockholms stads socialtjänst bör ges goda förutsättningar i det arbete som pågår och som behöver fortsätta i omställningen till ny lagstiftning.

Socialnämnden får enligt propositionen besluta att en viss insats ska tillhandahållas utan individuell behovsprövning om insatsen i sig är lämplig att erbjudas på det sättet för aktuell målgrupp, nämnden får då besluta vilka eventuella villkor som i så fall ska gälla.

Personligt ombud

Insats som idag ges på uppdrag av Sjukvård och omsorg utan individuell behovsprövning till personer. Uppdraget personligt ombud utförs för invånare i Norrtälje kommun idag av två personer som är anställda av stiftelsen Parasoll.

Personligt ombud vänder sig till personer som är över 18 år med psykiska funktionsnedsättning och har betydande och väsentliga svårigheter att utföra aktiviteter på olika livsområden. För att få stöd av personligt ombud krävs inte någon remiss eller biståndsbeslut. Den enskilde kan söka stöd av ett personligt ombud men har ingen laglig rätt att få det stödet. Stöd av personligt ombud kan sökas av den enskilde själv eller med stöd av andra.

Personligt ombud finns för personer som har komplexa behov av vård, stöd och service.

Har behov av kontakt med socialtjänst, primärvård och/eller den specialiserade psykiatri (utan krav på diagnos) och andra myndigheter.

Personligt ombud arbetar enbart på klientens uppdrag. Identifierar och formulerar klientens behov av vård, stöd och service. Har ett helhetsperspektiv med ett tydligt fokus på den enskildes behov. Verksamheten syftar även till att få myndigheter, kommuner och regioner att samverka utifrån den enskildes önskemål och behov. Personligt ombud verkar också för att personer med psykisk funktionsnedsättning som grupp ska få bättre livsvillkor. Detta sker ofta genom att de personliga ombuden identifierar brister i samhället som påverkar gruppen negativt och rapporterar dessa till sin ledningsgrupp och Länsstyrelsen.

- Stöttar den enskilde i kontakt med myndigheter
- verkar för att vård, stöd och service ges den enskilde utifrån dennes önskemål, behov och lagliga rättigheter

Frågan om dokumentationskravet för insatsen personligt ombud har framförts till Socialstyrelsen. Anders Molt, utredare Socialstyrelsen (tidigare departementssekreterare socialdepartementet) svarar, se citatet i sin helhet nedan:

”Vi får många frågor till oss i dessa dagar om hur den nya socialtjänstlagen kan tänkas påverka verksamheter med personligt ombud. Vi planerar därför att gå ut med information via nyhetsbrev och webbsidan med ett klargörande kring denna fråga. Det svar vi förbereder kommer att ha följande innehåll med mindre justeringar eventuellt:

*Då verksamhet avseende personligt ombud som regleras av förordningen (2013:522) om statsbidrag till kommuner som bedriver verksamhet med personligt ombud för vissa personer med psykiska funktionsnedsättningar, **omfattas denna verksamhet inte av bestämmelserna i socialtjänstlagen** (eller tillhörande föreskrifter, t.ex. den om dokumentation – SOSFS 2014:5). Någon ändring görs inte i.o.m. den nya socialtjänstlagens ikraftträdande. I förordningen om personligt ombud finns inga dokumentationskrav. Däremot finns ju krav på en redovisning av kommunen till länsstyrelsen (10 §) vilket förutsätter att kommunen dokumenterar vissa uppgifter. Det finns ingen planering att ändra förordningen och möjligheten att bedriva verksamhet med personligt ombud fortsätter som tidigare vad vi vet idag.”*

Slutsats

Dokumentationsskyldighet är huvudregeln för alla insatser oavsett hur det tillhandahålls.

Huvudregeln om dokumentationsskyldighet finns för att kunna garantera våra medborgare korrekt handläggning och insatser som är av god kvalitet. Dokumentation ska både kunna användas på individ och gruppnivå samt inom socialtjänstens verksamhet som ett arbetsinstrument för planering, uppföljning, forskning, statistik och kvalitetsgranskning. Detta går i linje med socialtjänstens mål om att utgå från vetenskap och beprövad erfarenhet.

Men det är endast uppgifter som är av betydelse med hänsyn till verksamhetens art och det enskilda fallet som ska dokumenteras. Det innebär att dokumentationsskyldigheten inte är detsamma för alla insatser. Dokumentationens omfattning kan variera utifrån insatsens karaktär och till vem den riktar sig.

Ingripande och intensiva insatser av behandlingskaraktär kräver i regel mer utförlig dokumentation än omvårdande eller stödjande insatser. Insatser som utförs i den enskildes hem och därmed behöver följas upp på individnivå är inte lämpliga att undanta från dokumentationskravet. Hemtjänstinsatser som tillhanda hålls utan individuell behovsprövning bör där med inte undantas dokumentationskravet, då särskilda skäl inte anses föreligga.

När den enskildes kommunikationsförmåga är begränsad kan det också krävas mer utförlig dokumentation. Vid begränsad kommunikation för målgruppen som kan ta emot en insats föreligger det således inte särskilda skäl för att undanta dokumentationsskyldigheten.

Allt som heter eller benämns som rådgivning är att betrakta som rådgivning. Vid rådgivning kan uppgifter om personliga förhållanden undantas dokumentationsskyldigheten, oavsett om rådgivningsinsatsen erbjuds med biståndsbeslut eller utan individuell behovsprövning.

Personliga förhållanden ska tolkas utifrån vanligt språkbruk och är bl.a. namn, personnummer, adress, försörjningsförmåga, skadligt bruk/beroende eller mående i övrigt oavsett om det går att knyta till en person eller inte. Känsliga uppgifter om personliga förhållande som inte går att knyta till en enskild person kan dokumenteras avidentifierat. Om det inte dokumenteras inom rådgivningen idag ska det inte dokumenteras framöver heller.

Information sker antingen inom ramen för serviceskyldigheten eller är att likställa med rådgivning. Oavsett ska inte information dokumenteras.

Dagcenter/träffpunkter/möteslokaler som finns för social samvaro och gemenskap som erbjuds utan individuell behovsprövning behöver inte föra dokumentation, då det inte finns något eftersträvat resultat med insatsen dvs dagcentret/träffpunkten/möteslokalen.

Om en insats tillhandahålls utan individuell behovsprövning behöver särskilda skäl föreligga för att undanta insatsen från dokumentationsskyldigheten om uppgifter om den enskildes identitet. Vad som är särskilda skäl ska bedömas utifrån insatsens syfte och karaktär.

Verksamhet avseende personligt ombud **omfattas inte av bestämmelserna i socialtjänstlagen** (eller tillhörande föreskrifter, t.ex. den om dokumentation – SOSFS 2014:5). Någon ändring sker därför inte genom den nya socialtjänstlagens ikraftträdande. I förordningen om personligt ombud finns inga dokumentationskrav. Däremot finns ju krav på en redovisning av kommunen till länsstyrelsen (10 §) vilket förutsätter att kommunen dokumenterar vissa uppgifter

Om förvaltningen bedömer att dokumentation skulle medföra svårigheter att nå målgruppen är det att bedöma som ett särskilt skäl. Insatser som rör våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, skadligt bruk eller beroende och prostitution riktar sig till sådana målgrupper, och särskilda skäl kan därmed föreligga.

Erbjuder Sjukvård och omsorg en insats i dag utan behovsprövning och utan dokumentation ska det kunna fortsätta på samma sätt som idag. Förvaltningen behöver då skriva fram en argumentation till direktionen då de behöver besluta om att insatsen ska undantas dokumentationsskyldigheten. Inför ett beslut om att undanta en insats från dokumentation behöver socialnämnden göra en risk- och konsekvensanalys av verksamhetens insatser och målgruppens behov för att kunna ta ställning till om det finns särskilda skäl som motiverar undantag från kravet på dokumentation.

Om den enskildes identitet är avgörande för att kunna ge ändamålsenliga insatser, föreligger inte särskilda skäl för att undanta insatsen från dokumentationskravet.